

Adatbázisok – 6. gyakorlat: tranzakciókezelés

1. feladat:

Legális-e a 1. táblázat által mutatott ütemezés? Ha nem, mit kellene javítani rajta, hogy azzá váljon?

	T_1	T_2	T_3
(1)			RLOCK B
(2)			READ B
(3)		WLOCK B	
(4)			RLOCK A
(5)	RLOCK A		
(6)		WRITE B	
(7)			READ A
(8)	READ A		
(9)	UNLOCK A		
(10)			UNLOCK B
(11)			UNLOCK A

1. táblázat

2. feladat:

Rajzold fel a 2. táblázat sorosíthatósági gráfját RLOCK-WLOCK modellben! Mi módosul, ha RLOCK/WLOCK helyett mindenhol LOCK szerepel?

3. feladat:

Ellenőrizd, hogy a 3. táblázaton látható ütemezés legális-e! Rajzold meg a sorosíthatósági gráfot, dönts el, hogy sorosítható-e az ütemezés! Ha igen, adj egy soros ekvivalenst, ha nem, mutasd meg, miért nem!

Hogy nézne ki a gráf, ha RLOCK-WLOCK modellt használnánk (ahol csak olvasunk, ott RLOCK-kal, ahol írunk (is) ott WLOCK-kal helyettesítjük értelemszerűen a LOCK-ot)?

4. feladat:

Legális-e a 4. táblázat szerinti ütemezés? A tranzakciók követik-e a 2PL-t? Hol van az alábbi tranzakciók zárpontja? Mi egy soros ekvivalens ütemezés?

5. feladat:

Időbéliyeges tranzakciókezelést használunk R/W modellben. Jegyezd fel az alábbi sorozat minden művelete után az R(A), R(B), W(A), W(B) értékeit, ha kezdetben mindegyik 0. Mely tranzakciók abortálnak? r_i és w_i a T_i tranzakció olvasás (r) és írás műveleteit (w) jelöli, és $t(T_i) = i$.

$$r_1(A), r_2(B), r_1(B), w_3(B), r_2(B), w_4(A), r_4(B), w_1(A), w_3(B)$$

6. feladat:

Old meg az 5. feladatot verziókezeléssel kiegészítve! Most mi történik?

	T_1	T_2	T_3	T_4
(1)	LOCK A			
(2)		LOCK B		
(3)	READ A			
(4)	UNLOCK A			
(5)		WRITE B		
(6)		LOCK C		
(7)			LOCK A	
(8)		READ C		
(9)			READ A	
(10)		UNLOCK C		
(11)			UNLOCK A	
(12)			LOCK C	
(13)		UNLOCK B		
(14)			READ C	
(15)	LOCK A			
(16)				LOCK B
(17)	READ A			
(18)				READ B
(19)			UNLOCK C	
(20)				UNLOCK B
(21)			LOCK B	
(22)	WRITE A			
(23)	UNLOCK A			
(24)			READ B	
(25)			UNLOCK B	
(26)		LOCK A		
(27)				LOCK B
(28)		WRITE A		
(29)				WRITE B
(30)		UNLOCK A		
(31)				UNLOCK B

3. táblázat

7. feladat:

Egy rendszerleállítás után a napló vége a 5. táblázat szerinti bejegyzéseket tartalmazza. Melyek a redo helyreállítás lépései? Mi lesz a helyreállítás után A, B és C értéke?

Gondolkodtató kérdések

1. A naplózás tárhely igényét szeretnénk optimalizálni. Helyes-e a következő érvelés? Mivel egy tranzakciónak csak a COMMIT pontjáig van szüksége a naplóra – hiszen a COMMIT utáni műveletek biztosan lefutnak –, ezért szigorú 2PL alkalmazásával megelőzzük a lavinahatást, és a COMMIT naplózása helyett így a naplóból már törölhetjük az adott tranzakcióhoz tartozó bejegyzéseket (ha garantáljuk ezen törlés atomicitását).
2. Hogyan biztosítja a holtponmentességet a 2PL?
3. Igaz-e, hogy egy kétfázisú protokoll estén a tranzakciók mindig helyesen futnak le? (Mit jelenthet az, hogy „helyesen”?)

	T_1	T_2	T_3	T_4	T_5
(1)	WLOCK A				
(2)	UNLOCK A				
(3)		RLOCK A			
(4)		UNLOCK A			
(5)			RLOCK A		
(6)			UNLOCK A		
(7)				WLOCK A	
(8)				UNLOCK A	
(9)					WLOCK A
(10)					UNLOCK A

2. táblázat

	T_1	T_2	T_3
(1)	LOCK A		
(2)		LOCK B	
(3)			LOCK C
(4)			LOCK D
(5)	LOCK E		
(6)	UNLOCK A		
(7)			UNLOCK D
(8)		LOCK A	
(9)		LOCK D	
(10)	UNLOCK E		
(11)		UNLOCK B	
(12)			UNLOCK C
(13)		UNLOCK A	
(14)		UNLOCK D	

4. táblázat

checkpoint
(T_1, begin)
(T_2, begin)
$(T_2, A, 20)$
$(T_2, B, 10)$
$(T_1, A, 2)$
(T_3, begin)
$(T_1, C, 5)$
(T_1, commit)
$(T_3, C, 6)$
(T_3, commit)

5. táblázat

- Lehet-e konkurensen módosítani egy állományt, amire B* fa épül? Mikor lehet felszabadítani a gyökér elemet fogó zárat?
- Miért fontos a sorosíthatóság?
- Egy ütemezés nem sorosítható, ennek ellenére érvényes lehet-e az izolációs elv?
- Ha a naplófájl tartalmaz minden információt a változásokról, akkor miért kell az adatbázis?
- Mondj példát kézenfekvő soros ekvivalensre 2PL és időbélyeges tranzakciókezelés esetén?
- Mikor érdemes 2PL-t és mikor időbélyeges tranzakciókezelést alkalmazni?
- Mi történik a sorosíthatósági gráffal, ha egy tranzakció abortál?
- Az időbélyeges tranzakciókezelés miként véd a holtpontra elen?
- Mondj példát vagy ellenpéldát a következő esetekre!
  - Időbélyeges tranzakciókezelés esetén egy tranzakció READ esetén abortál.
  - Időbélyeges tranzakciókezelés esetén egy tranzakció WRITE esetén abortál.
  - Időbélyeges tranzakciókezelést verziókezeléssel együtt alkalmazunk. Egy tranzakció READ esetén abortál.
  - Időbélyeges tranzakciókezelést verziókezeléssel együtt alkalmazunk. Egy tranzakció WRITE esetén abortál.
- Hogyan tároljuk az időbélyegeket? Mit tudunk mondani a számukra vonatkozóan? Meddig kell fenntartani?